

reglementerne af 5te Juli 1803 for Kjøbstæderne § 42, 7de Post, og for Landet § 46, 4de Post, samt ved Canc. = Str. af 9de Octbr. 1802 og 9de Juli 1805 hjemlede Ret til ved visse Documenters Ehinglæsning at opbevære en med Hensyn til Størrelsen frivillig Afgift, ophæves.

Motivering

af

foranstaaende Lovforslag.

At den bestaaende Fattiglovgivning, ved at gjøre Understøttelsen til de Fattiges lovbestemte Ret og Communens lovbestemte Pligt og saaledes at drage den naturlige Berettigelse og den christelige Forpligtelse ind under sit tvungende Omraade, har forrykket Forholdet mellem de Givende og Modtagende, løvet og hæmmet den christelige Godgjørenhed og beredt de Fattige, hvis Bedste den vilde ramme, en besklagelig Stilling i Samsundet, kan vistnok nu ansees for at være temmelig almindelig erkjendt, og navnlig ville Præsterne, under Erkjendelsen af deres christelige Kald som de Fattiges Talsmænd, kunne have vundet en levende Forestilling om de bittere Frugter, det tvungne Fattigvæsen har baaret. Det er en sørgelig statskirkelig Carricatur af den frie kirkelige Fattigforsørgelse, der er saa gammel som Kirken selv. Fra et statsoeconomisk Standpunkt kunde der herhos reises det meget besøiede Spørgsmaal, om det tvungne Fattigvæsen ikke har forøget Fattigbyrden for Communerne, deels ved at frembyde en altfor sikker Tilflugt for de Lade og Uordentlige, deels ved hos de værdige Trængende, der have seet sig nødte til at tye ind under dets Tag, at svække Følelsen for Ære og Frihed og lamme den opadstræbende Kraft.

Det er imidlertid klart, at den frie christelige Fattigforsørgelse kun kan bæres af et kraftigt Menighedsliv, og at den derfor i Almindelighed ikke i sin hele Udstrækning vil kunne gennemføres i vore Sognemenigheder;

i alt Fald indsees det let, at det gamle Lovbundne og i saa mange Forhold indspundne Fattigvæsen ikke lader sig hæve med eet Slag. Men er det først opgaaet for os, at Tvangen og Trældommen ogsaa paa dette Gebeet bør vige for Friheden, da vil en, om end nok saa ringe, Begyndelse til en Fremadstræben mod dette Maal være os velkommen.

Af denne Betragtning er det Lovforslag, jeg har den Ære at stille, fremgaaet. Det tilstgter en saadan Begyndelse i den angivne Retning, saa let og simpel, at den neppe kan frembyde nogen Banskkelighed, og saa besøiet og berettiget, at den ikke synes at kunne møde nogen Indvending, men ikke desto mindre en virkelig Begyndelse, der, om Gud vil, kan bære en rig Udvikling i sit Skjød. Det aldeles Forkeerte og Forkastelige i, at der indsamles frivillige Bidrag, og det i Kirken, til Communens lovbestemte Fattigvæsen eller Skolevæsen, er dog vel saa almindelig erkjendt og følt som Noget; og Ophævelsen af dette falske Væsen er derhos lige saa let iværksættelig, som den med Hensyn til Uffavnet af den ad denne Vej vundne Indtægt vil være umærkelig, deels fordi Indtægten hidtil har været saare ubetydelig, især for Skolevæsenet, deels fordi den ikke er indkommen ad Frivillighedens Vej, men som en vedtagen eensformig Beskatning, hovedsagelig paa alle Altergjæster og ved Kirkens Høitider paa de fleste Familiefædre, altsaa omtrent paa de Samme, som den allerede ordnede Ligning træffer. Jeg tør derfor vente, at der ved denne Leilighed neppe vil have sig nogen Stemme for det Bestaaende, altsaa heller ikke mod Lovforslagets 1ste Paragraph.

At de tvende Tavler, Skolens og de Fattiges, sammensmeltes, saa at kun een Tavle herefter bliver at ombære, men da ogsaa ved enhver kirkelig Anledning (§ 2), og at Indtægten af denne Tavle tilligemed andre Gaver til de Fattige indflyde i en ny, fra den almindelige Fattigkasse (og Skolekasse) aldeles adskilt Kasse for de Fattige, der er bestemt til, saavidt den vil kunne strække, at frembyde Midler til en særegen fri Fattigforsørgelse (§ 3), vil forhaabentlig befindes lige saa meget i Consequens af det Foregaaende, som det i sig selv vil findes hensigtsmæssigt.